

DÜNYA BARIŞI ve KÜRESEL TERÖR OLGUSU

1 Eylül, Dünya'da her yıl barış günü olarak kutlanmaktadır. Ancak bu sene, tüm dünyanın kutlamaya hazırlandığı Dünya Barışı, Rusya'dan gelen haberler ile onarılamayacak bir yara almıştır. Rusya Federasyonu'na bağlı Kuzey Osetya Özerk Cumhuriyeti'nin başkenti Vladikafkaz'a 15 km uzaklıktaki Beslan kasabası'nda, henüz terörün ne olduğunu kavrayamayacak yaştaki masum çocuklar, tarifi ve telafisi mümkün olmayan bir terör faciasının son kurbanları oldular. Kuzey Osetya'da yaşanan bu insanlık dışı gelişmeler, terör olgusunun bir kez daha tanımlanması gerektiğini yeniden gözler önüne sermiştir.

Küreselleşme süreci ile birlikte, uluslar arasındaki sınırlar şeffaflaşmış ve bunun doğal bir sonucu olarak toplumlar birbirlerine eskiye oranla daha çok yakınlaşmıştır. İki kutuplu dünya düzeninin sona ermesiyle, önceden birbirini düşman olarak niteleyen devletler de, ulusal stratejilerinde akılcı değişimler belirleyerek, bölgesel güvenlik konularında ortak karar mekanizmaları oluşturmaya başlamışlardır. Avrupa Birliği gibi bölgesel oluşumların bu yakınlaşma süreçlerine olan etkisi de yadsınamaz bir gerçektir. Ancak bahsi geçen bu değişim ve iletişim dinamiğinin bir sonucu olarak; ortaya çıkan mevcut gücü, dünya barışının lehinde kullanmak istemeyen taraflar da ortaya çıkmış ve zamanla birbirine yakınlaşmışlardır.

11 Eylül felaketi ve sonrasında yaşanan gelişmeler, ulusal güvenlik konseptinin değiştiğini ilk kez tüm dünyaya kanıtlamıştır. Ulusal ve uluslararası güvenlik kavramlarının karşılıklı bağımlılık ilişkisi de bu süreçte derin bir anlam kazanmıştır.

Görülmektedir ki, küresel terör hareketi, kendisine araç olarak bir çok hassas unsuru seçebilmektedir. Amacına ulaşmak için, zaman zaman bölgesel çatışmaları ya da etnik mücadeleleri de bünyesinde toplayabilen ancak geniş sivil kitleleri hedef almaktan çekinmeyen bu hareket, uluslararası iletişim ve finansman kaynakları ile beslenmektedir. Uyandırdığı yankı oranında başarıya ulaştığını düşünen bu tehdit sistemine karşı, ortak tavır

belirleme aşamasında ulusların dikkatlice analiz etmesi gereken nokta; tehdidin hangi maskeye bürünerek geldiği, açık ve gizli hedeflerinin neler olduğudur. Aksi takdirde verilecek tepki, bir dini ya da bir etnik kökeni hedef alan yanlış bir stratejiye kolaylıkla dönüşebilir.

Görülmektedir ki, küresel terör hareketi, kendisine araç olarak bir çok hassas unsuru seçebilmektedir. Amacına ulaşmak için, zaman zaman bölgesel çatışmaları ya da etnik mücadeleleri de bünyesinde toplayabilen ancak hedef olarak geniş sivil kitleleri hedef almaktan çekinmeyen bu hareket, uluslararası iletişim ve finansman kaynakları ile beslenmektedir. Uyardırdığı yankı oranında başarıya ulaştığını düşünen bu tehdit sistemine karşı, ortak tavır belirleme aşamasında ulusların dikkatlice analiz etmesi gereken nokta; tehdidin hangi maskeye bürünerek geldiği, açık ve gizli hedeflerinin neler olduğudur. Aksi takdirde verilecek tepki, bir dini ya da bir etnik kökeni hedef alan yanlış bir stratejiye kolaylıkla dönüşebilir.

Ortak Barış İçin, Ortak Tutumun Belirlenmesi...

Uluslararası alanda, sistematik bir şekilde hareket eden bu yeni tehdit dalgasının önlenmesi, yine ulus devletlerin samimi çabaları ve ortak hareket stratejileri belirlemeleri ile mümkündür. Bununla birlikte, başat güç konumundaki devletlerin, kendi çıkarları doğrultusunda diğer ülkelere yönelik müdahalelerine, denetim ve sınırlama getirebilecek uluslararası örgütlerin varlığı da, küresel güvenlik kavramının bir diğer önemli boyutunu oluşturmaktadır. Çünkü bu denetim sağlanmadığı takdirde, uluslararası arenadaki baş rol oyuncularını daha çok kendi çıkarlarının savunucusu olacak ve eşit olmayan güçler dengesi giderek daha da bozulacaktır. Böylelikle büyük devletlerin sergilediği tacizkar tutumlar artma eğilimi gösterecek ve karşıt güçler de tek bir kutupta toplanmaya çalışacaktır.

Somut bir örnek vermek gerekirse; geçmişte Milletler Cemiyeti'nin sonunu hazırlayan nedenlerin, bugün Birleşmiş Milletler'i de aynı yö-

ne sürüklediği söylenebilir. Birleşmiş Milletler ya da aynı amaçla meydana getirilecek uluslar-üstü örgütler, egemen güç sıfatıyla dünyayı kontrol eden devlet ya da devletlerin hakimiyetine girdiği an, küresel barış anlayışına yarardan çok zarar getirecektir.

Bütün bu denklemler bütününde Türkiye'nin konumu büyük önem taşımaktadır. Doğu-Batı ayrılığının ortadan kalkmasıyla, Türkiye kendisini yeni tehditlerin ve risklerin yoğunlaştığı Balkanlar, Kafkasya ve Orta Doğu üçgeninin tam ortasında bulmuştur. NATO tarafından hazırlanan bir çalışmada muhtemel 16 kriz senaryosundan 13'ünün, Türkiye'nin içinde bulunduğu coğrafyada gerçekleşeceği de hesaba katılacak olursa, Türkiye'nin küresel güvenlik alanında üstleneceği rol daha da netlik kazanacaktır.

Yaşanan acı tecrübelerden sonra anlaşılmaktadır ki, küresel barışın sağlanması yolunda üzerinde durulması gereken tek gerçek, ulu önder Mustafa Kemal Atatürk'ün; "Yurtta Sulh - Cihan'da Sulh" sözleri ile dile getirdiği, ulusal ve uluslararası güvenliğin ayrılmaz bir bütün olduğu gerçeğidir.

